

Ο Ιατρικός Τουρισμός στην Ευρώπη και στην Ελλάδα: Διαμορφώνοντας Στρατηγική Ευκαιρίες και Προϋποθέσεις

Εισηγητής:

Φραγκιαδάκης Γιώργος, PhD, MA, MSc

Οικονομολόγος Υγείας

Υποδιευθυντής Γ.Ν. Χανίων

Για ποιους λόγους αναπτύσσεται διεθνώς ;

1. Οι μετακινήσεις και τα ταξίδια είναι πολύ εύκολα
2. Οι υπηρεσίες υγείας στις χώρες όπου ανθεί ο τουρισμός υγείας προσφέρονται σε πολύ ανταγωνιστικές τιμές
3. Έμφαση στην ατομική εξυπηρέτηση των επισκεπτών
4. Δυνατότητα ξεκούρασης και ανάρρωσης σε εξαιρετικές συνθήκες

Οφέλη για τη χώρα που αναπτύσσει τον τουρισμό υγείας

1. Η τουριστική περίοδος επιμηκώνεται
2. Τα έσοδα της από υπηρεσίες αυξάνονται σημαντικά
3. Η ίδια η χώρα γίνεται περισσότερο γνωστή και τοποθετείται στο χάρτη ως ιδιαίτερος προορισμός
4. Δημιουργία νέων θέσεων εργασίας στο κλάδο της Υγείας και του Τουρισμού
5. Ευκαιρίες για επενδύσεις με εισροή κεφαλαίων του εξωτερικού
6. Ανάπτυξη συνεργασιών με Ιατρικά Κέντρα του Εξωτερικού

ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Η Ελλάδα ως προορισμός τουρισμού υγείας

1. Γέννησε την ιατρική επιστήμη και ανήγαγε σε φιλοσοφία ζωής τον άνθρωπο
2. Είναι παρούσα στο χώρο της υγείας διεθνώς με τους άξιους επιστήμονες και ερευνητές της
3. Διαθέτει νοσοκομεία και ιδιωτικά κέντρα με άρτιο τεχνολογικό εξοπλισμό
4. Είναι καταξιωμένος τουριστικός προορισμός διεθνώς

Τουρισμός Υγείας στην Ελλάδα: Εικονική πραγματικότητα;

ΚΑΤΑΤΑΞΗ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΒΑΣΕΙ ΤΩΝ ΔΙΕΘΝΩΝ ΑΦΙΞΕΩΝ, 2000-2011

RANKING OF GREEK TOURISM BASED ON INTERNATIONAL TOURIST ARRIVALS, 2000-2011

Ελλάδα & Ανταγωνιστές - Θέση στην Παγκόσμια Κατάταξη, 2011 Greece & Competitors - Position in the World Ranking, 2011

Θέση στις Αφίξεις Rank in Arrivals		Θέση στις Εισπράξεις Rank in Receipts		Θέση στην Ανταγωνιστικότητα Rank in Competitiveness	
Ισπανία Spain	 4	Ισπανία Spain	 2	Ισπανία Spain	 8
Τουρκία Turkey	 6	Τουρκία Turkey	 12	Κύπρος Cyprus	 24
Ελλάδα Greece	 17	Ελλάδα Greece	 19	Ελλάδα Greece	 29
Κροατία Croatia	 24	Αίγυπτος Egypt	 31	Κροατία Croatia	 34
Αίγυπτος Egypt	 26	Κροατία Croatia	 33	Τουρκία Turkey	 50
Κύπρος Cyprus	 >50	Κύπρος Cyprus	 >50	Αίγυπτος Egypt	 75

Πηγή: ΣΕΤΕ, επεξεργασία στοιχείων Παγκόσμιου Οργανισμού Τουρισμού και Παγκόσμιου Οικονομικού Φόρουμ

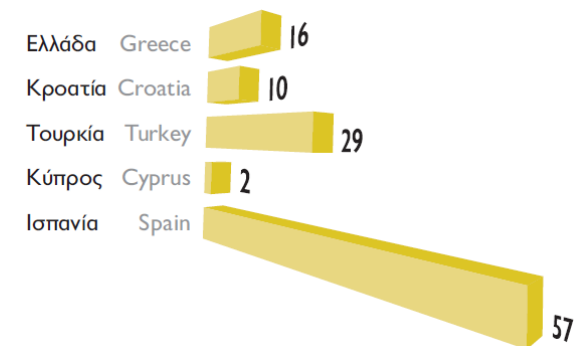
Source: SETE, based on data provided by the UNWTO and the World Economic Forum

Διεθνείς Τουριστικές Αφίξεις σε Ελλάδα και Ανταγωνιστές, 2011 International Tourist Arrivals in Greece and Competitors, 2011

Πηγή: ΣΕΤΕ, επεξεργασία στοιχείων Τράπεζας της Ελλάδος και Παγκόσμιου Οργανισμού Τουρισμού

Source: SETE, based on data provided by the Bank of Greece and the UNWTO

	Αφίξεις (εκατ.) Arrivals (mi.)	Μεταβολή 2011 Change 2010
Ελλάδα / Greece	16	9,5%
Κροατία / Croatia	10	9,0%
Τουρκία / Turkey	29	8,7%
Κύπρος / Cyprus	2	10,1%
Ισπανία / Spain	57	7,6%

ΚΑΤΑΤΑΞΗ ΔΙΑΧΡΟΝΙΚΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΒΑΣΕΙ ΤΩΝ ΔΙΕΘΝΩΝ ΑΦΙΞΕΩΝ, 2000-2011

RANKING OF GREEK TOURISM BASED ON INTERNATIONAL TOURIST ARRIVALS, 2000-2011

Έτος Year	Διεθνείς αφίξεις* (εκατ.) International arrivals* (mil.)	Σειρά κατάταξης - Κόσμος World Ranking	Σειρά κατάταξης - Ευρώπη Rank in Europe
2000	12,4	12	8
2001	13,0	12	8
2002	12,6	15	10
2003	12,5	14	9
2004	11,7	18	12
2005	14,4	17	11
2006	15,2	17	11
2007	16,2	16	10
2008	15,9	16	10
2009	14,9	16	10
2010	15,0	17	10
2011	16,4	17	10

Πηγή: ΣΕΤΕ, επεξεργασία στοιχείων Ελληνικής Στατιστικής Αρχής και Τράπεζας της Ελλάδος
Source: SETE, based on data provided by the Hellenic Statistical Authority and the Bank of Greece

ΜΕΡΙΔΙΑ ΑΓΟΡΑΣ ΤΩΝ 5 ΚΥΡΙΟΤΕΡΩΝ ΑΓΟΡΩΝ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ ΣΤΟ
ΣΥΝΟΛΟ ΤΩΝ ΔΙΕΘΝΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΑΦΙΞΕΩΝ, 2010-2011

MARKET SHARE OF THE TOP 5 ORIGIN MARKETS IN INTERNATIONAL
TOURIST ARRIVALS, 2010-2011

	Αφίξεις ανά Χώρα Προέλευσης Arrivals by Country of Origin		Μερίδιο Share	
	2011	2010	2011	2010
Γερμανία Germany	2.240.481	2.395.185	13,6%	19,4%
Ηνωμένο Βασίλειο United Kingdom	1.758.093	2.772.256	10,7%	22,4%
ΠΓΔΜ FYROM	1.356.000	234.464	8,3%	1,9%
Γαλλία France	1.149.388	602.353	7,0%	4,9%
Ιταλία Italy	938.233	823.245	5,7%	6,7%
Σύνολο 5 Αγορών Total of 5 Markets	7.442.195	6.827.503	45,3%	55,3%

Πηγή: ΣΕΤΕ, επεξεργασία στοιχείων Ελληνικής Στατιστικής Αρχής και Τράπεζας της Ελλάδος
Source: SETE, based on data provided by the Hellenic Statistical Authority and the Bank of Greece

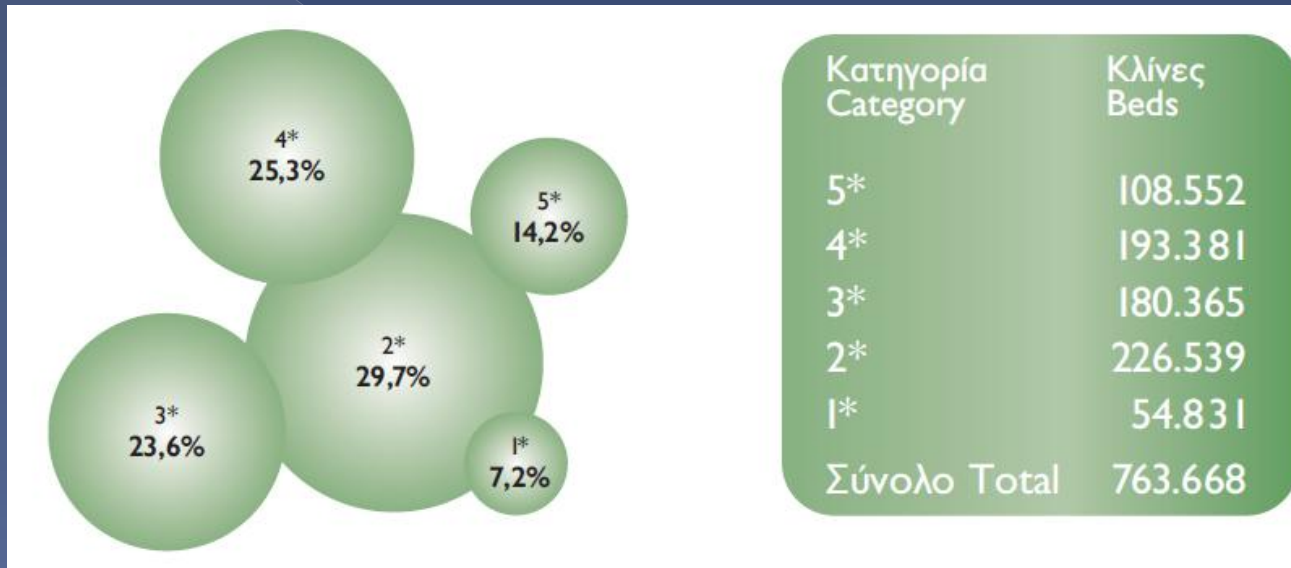
Τα 10 Ελληνικά Αεροδρόμια με τις Περισσότερες Διεθνείς Τουριστικές Αφίξεις, 2011 Top 10 Greek Airports in International Tourist Arrivals, 2011

Πηγή: ΣΕΤΕ, επεξεργασία στοιχείων Διεθνούς Αερολιμένα Αθηνών και Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας
Source: SETE, based on data provided by the Athens International Airport and the Civil Aviation Authority

Αριθμός Ξενοδοχειακών Κλινών, 2011

Hotel Beds, 2011

Πηγή: ΣΕΤΕ, επεξεργασία στοιχείων Ξενοδοχειακού Επιμελητηρίου Ελλάδος
Source: SETE, based on data provided by the Hellenic Chamber of Hotels

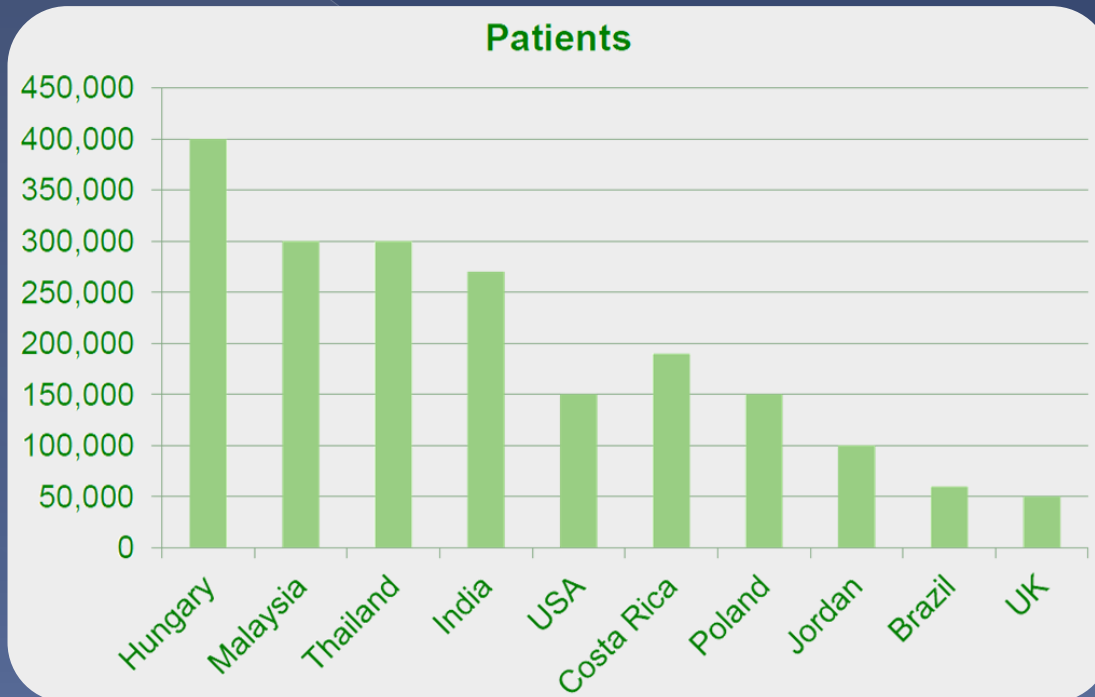
Παγκόσμιος Ιατρικός Τουρισμός:

Η πραγματικότητα

Οι δέκα πρώτοι προορισμοί ιατρικού τουρισμού

Top ten destinations

- 97% would go for treatment abroad again
- 96% would definitely go back to the same provider
- 96% would recommend it to a friend or relative
- 90% very or quite satisfied

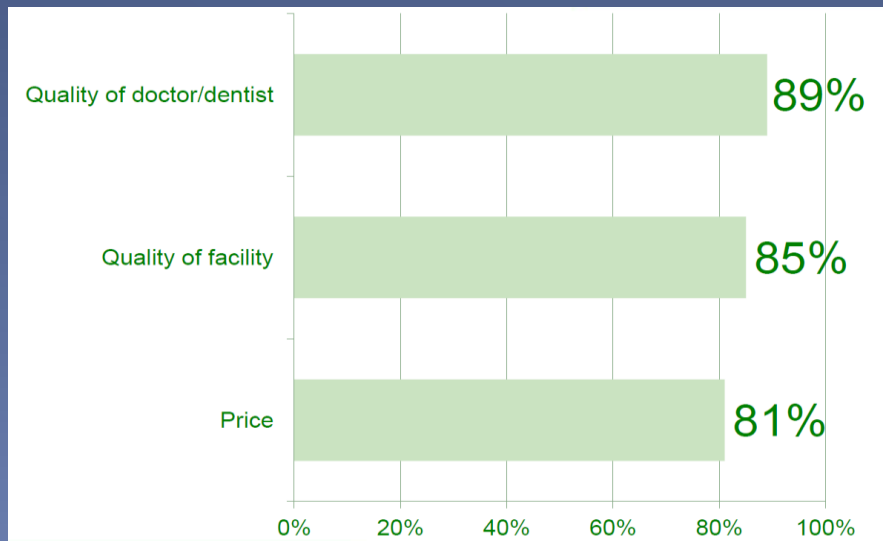
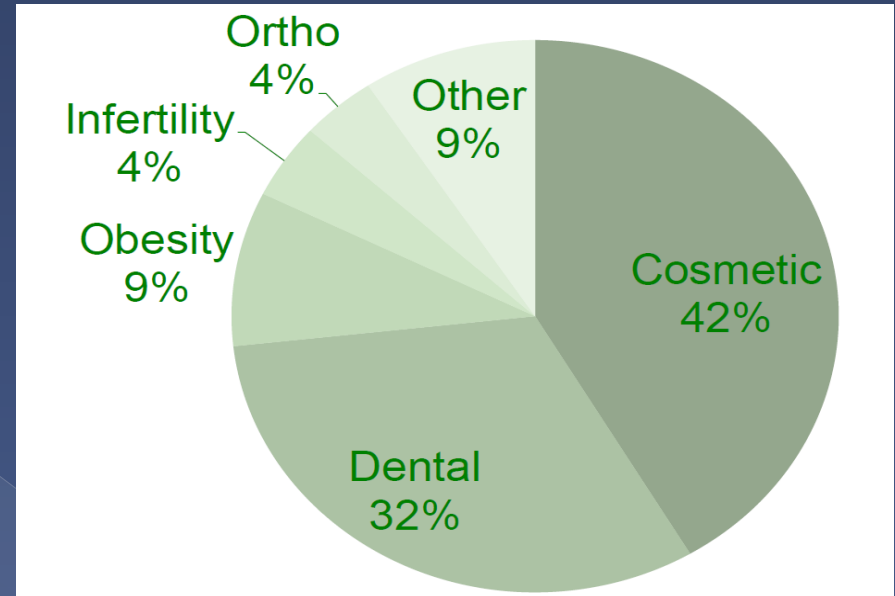
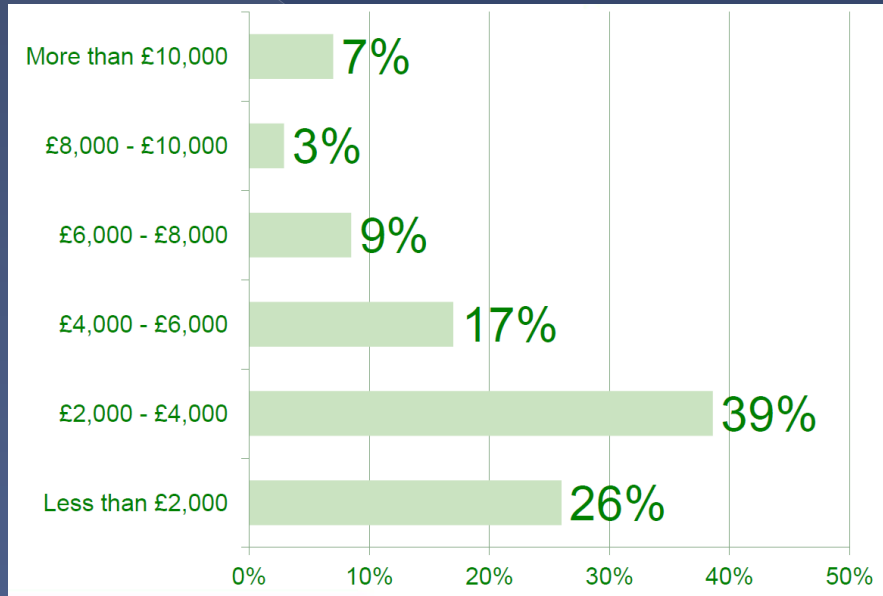
Leading destinations in 5 years

Country	Score
India	100
Thailand	66
Turkey	37
United States	37
Singapore	32

Έρευνα στην Αγγλία έδειξε:

Δείγμα: 570 ασθενείς (2011)

Πηγή: www.treatmentboard.com

Η αύξηση του Ιατρικού Τουρισμού

Είναι θέμα κόστους;

Κόστος Επέμβασης by pass - (CABG)

USA: \$88,000

Turkey: \$20,500

India: \$9,500

Κόστος Εξωσωματικής Γονιμοποίησης (IVF)

USA: \$15,000

Costa Rica: \$4,400

India: \$3,300

Κόστος πλαστικής προσώπου - (Facelift)

USA: \$14,500

Thailand: \$4,700

India: \$3,500

Κόστος επέμβασης σπονδυλοδεσίας - (Spinal Fusion)

USA: \$41,000

Thailand: \$16,000

India: \$9,500

Μελέτη περίπτωσης: Συγκριτικό Κόστος Επέμβασης Αφαίρεσης Καταρράκτη
Case Study: Compare the Cost of cataract removal

Μεγάλη Βρετανία

Country	UK sterling price including hospital and doctors' fees	US dollar equivalent	Percentage saving on UK price
UK	£2,350	\$4,113	
Belgium	955	\$1,671	59%
Bulgaria	£438	\$767	81%
Cyprus	£1,352	\$2,366	42%
Czech	£526	\$921	78%
France	£1,300	\$2,275	45%
Hungary	£640	\$1,120	73%
India	£900	\$1,575	62%
Lithuania	£704	\$1,232	70%
Norway	£919	\$1,608	61%
Panama	£1,282	\$2,244	45%
Poland	£995	\$1,741	58%
Portugal	£1,654	\$2,895	70%
Thailand	£615	\$1,076	74%
Tunisia	£596	\$1,043	75%
Turkey	£956	\$1,673	59%

Πηγή: Price Watch Survey 2008, Treatment Abroad

Μελέτη περίπτωσης: Συγκριτικό Κόστος Διαθλαστικών Επεμβάσεων με Laser (Lasik)

Case Study: Compare the cost of Lasik laser eye surgery abroad

Μεγάλη Βρετανία

Country	UK sterling price including hospital and doctors' fees	US dollar equivalent	Percentage saving on UK price
UK	£1,000	\$1,750	
Belgium	£1,022	\$1,789	-2%
Cyprus	£2,148	\$3,759	-115%
Hungary	£458	\$802	54%
India	£668	\$1,169	33%
Norway	£1,103	\$1,930	-10%
Thailand	£966	\$1,691	3%
Tunisia	£750	\$1,313	25%
Turkey	£793	\$1,388	21%
Venezuela	£679	\$1,188	32%

Πηγή: Price Watch Survey 2008, Treatment Abroad

The Americas

BARBADOS

CITIES

Bridgetown

TREATMENT

Fertility/IVF

APPROXIMATE SAVINGS 40-50* **APPROXIMATE SAVINGS** 30-70* **APPROXIMATE SAVINGS** 40-70*

for IVF

COSTA RICA

CITIES

San Jose

TREATMENT

Dentistry, Cosmetic Surgery

MEXICO

CITIES

*Monterrey, Tijuana, Juarez,
Puerto Vallarta*

TREATMENT

Dentistry, Cosmetic Surgery

'for Dentistry

Europe & The Middle East

HUNGARY

CITIES

Gyor, Budapest

TREATMENT

Dentistry

APPROXIMATE SAVINGS 40-75 %

for restorative & cosmetics procedures for IVF

ISRAEL

CITIES

Jerusalem, Tel Aviv

TREATMENT

Fertility / IVF, Cancer

APPROXIMATE SAVINGS 30-50%

TURKEY

CITIES

Istanbul

TREATMENT

Oncology, Vision, Fertility/IVF

APPROXIMATE SAVINGS 40-50%

for LASIK

Asia

India

CITIES

New Delhi, Mumbai, Bangalore

TREATMENT

Orthopedics

APPROXIMATE SAVINGS 50-85 %

Malaysia

CITIES

Jerusalem, Tel Aviv

TREATMENT

Health Screenings, Orthopedics

APPROXIMATE SAVINGS 70%

Singapore

CITIES

Istanbul

TREATMENT

Cancer, Orthopedics, Cardiology

APPROXIMATE SAVINGS 30-40%

Thailand

CITIES

Bangkok, Phuket

TREATMENT

Cosmetic Surgery (Including transgender), Cardiar, Orthopedics, Dentistry

APPROXIMATE SAVINGS 40-75%

for restorative & cosmetic for executive health screening

Μελέτη περίπτωσης: Κούβα Case Study: Cuba

Από τη δεκαετία του '90 η Κούβα δραστηριοποιείται στην προώθηση του ιατρικού τουρισμού, στοχεύοντας να προσεγγίσει ως αγορές, χώρες όπως η Αργεντινή, η Χιλή, το Μεξικό και η Βενεζουέλα.

Κατά την περίοδο 1997 - 1999, οι εξαγωγές σε υπηρεσίες υγείας στην Κούβα ξεπέρασαν τα 30 εκατ. δολάρια (US \$).

The Future...?

Medical travel is here to stay...

Ο Ιατρικός Τουρισμός στην Ελλάδα πρέπει να αποτελέσει στρατηγική προτεραιότητα για τη χώρα μας

....Αναγνωρίζεται ήδη ως εθνική βιομηχανία από 100 και πλέον χώρες

Προϋποθέσεις .....

- ✓ Υψηλού επιπέδου υπηρεσίες υγείας, αναγνωρισμένες από Διεθνείς Οργανισμούς
- ✓ Ολοκληρωμένο πακέτο ιατρικών υπηρεσιών που περιλαμβάνει και τις τουριστικές υπηρεσίες
- ✓ Χαλάρωση και αναψυχή σε επιλεγμένους προορισμούς στη Χώρα μας με την αντίστοιχη προβολή στα ΜΜΕ
- ✓ Ανταγωνιστικές τιμές και άμεση ενεργοποίηση του reverse innovation
- ✓ Ισχυρό θεσμικό πλαίσιο
- ✓ Συνεργασία Ιδιωτικού και Δημόσιου Τομέα με κοινό όραμα και κίνητρα
- ✓ Πιστοποίηση των παρεχόμενων ιατρικών πράξεων και κατάλληλο εκπαιδευμένο προσωπικό
- ✓ Προβολή ιατρικών καινοτομιών της Ελλάδας στο εξωτερικό, ιδιαίτερα σε Χώρες που παραδοσιακά επιλέγουν τη Χώρα μας ως τουριστικό προορισμό

Φραγκιαδάκης Γιώργος , Οικονομολόγος Υγείας, gfragki@hotmail.com

ΧΑΡΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΣΤΙΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΥΓΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΙΑΤΡΙΚΟ ΤΟΥΡΙΣΜΟ (1)

Στρατηγική Υπουργείου Υγείας:

- ✓ Επιλογή ιατρικών πράξεων και πιστοποίηση τους
- ✓ Προ-επιλογή Νοσοκομείων και Κ.Υ.
- ✓ Συνεργασίες ΕΟΠΥΥ με Ασφαλιστικές Επ. και Ιδιωτικά Κέντρα/Κλινικές/Ιδιώτες

Στρατηγική Υπουργείου Ανάπτυξης:

- ✓ Προώθηση συνεργασιών με ξένους επενδυτές
- ✓ Έρευνα αγοράς και διακρατικές συμφωνίες

Στρατηγική Υπουργείου Τουρισμού:

- ✓ Προβολή και Ενημέρωση
- ✓ Στρατηγικές συνεργασίες με Tour Operators
- ✓ Ειδικά πακέτα Ιατρ.τουρισμού σε χαμηλό κόστος

Κυβερνητική Στρατηγική:

- ✓ Συμφωνία
- ✓ Θεσμικό πλαίσιο

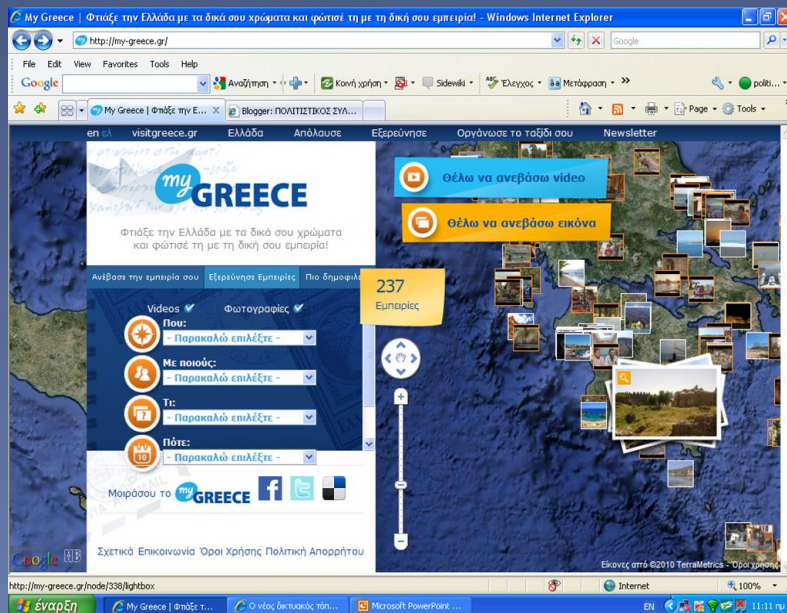

ΧΑΡΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΣΤΙΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΥΓΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΙΑΤΡΙΚΟ ΤΟΥΡΙΣΜΟ (2)

Στρατηγική Επιλογής Αγορών:

- ✓ Προβολή Ελληνικού Ιατρικού Τουρισμού στις Χώρες που παραδοσιακά στηρίζουν την τουριστική κίνηση της Χώρας μας. (Γερμανία, Αγγλία, Γαλλία, Ιταλία)

Στρατηγική επικοινωνίας/προβολής – Ελληνικός Ιατρικός Τουρισμός:

- ✓ Δημιουργία Ψηφιακού Χάρτη Ιατρικών Υπηρεσιών Ελλάδος
- ✓ www.Booking.Healthcare.Greece.gr (η αρχή ίσως ???)
- ✓ Ψηφιακή Ιατρική Βιβλιοθήκη Ιατρικών παρεμβάσεων στην Ελλάδα (e-library.healthcare.Greece.gr)

Φραγκιαδάκης Γιώργος , Οικονομολόγος Υγείας,
Υποδιευθυντής Γ.Ν. Χανίων
gfragki@hotmail.com ,
<http://fragkiadakis-george.posterous.com/>

“My dear Athos,

I wish as your health absolutely requires it, that you should rest for a fortnight. Go then, and take the waters of Forges, or any that may be more agreeable to you and recuperate yourself as quickly as possible.

Your affectionate, de Treville”

*The three Musketeers
Alexandre Dumas, 1844*

Σχέδιο του Μορίς Λελουά, 1894